

Zuhal

Zuhal DEMIR

Vlaams minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Omgeving

Beleidsnota 2019-2024

Omgevings- analyse

Zwhal

Omgevingsanalyse

De uitdagingen zijn veelvoudig maar geven tevens kansen:

- Klimaatverandering
 - Verstedelijking en druk op de open ruimte
 - Biodiversiteitsverlies en druk op ecosystemen en diensten die ze leveren
 - Toenemende concurrentie grondstoffen en natuurlijke hulpbronnen
-
- Technologische innovaties bieden kansen
 - Nieuwe rol voor burgers en organisaties
 - Nieuwe rol voor de overheid

Zuhal

**Omgevings-
beleid is
cocreatie**

Zuhal

Omgeving is transversaal

Omgevingsbeleid in co-creatie met de samenleving

- Omgeving = ruimte, omgevingskwaliteit (incl. milieu), klimaat, biodiversiteit en circulaire samenleving als motor.
- **Iedereen mee verantwoordelijk**: we werken samen met alle actoren voor de realisatie van het omgevingsbeleid en het behalen van de doelstellingen → co-creatie
- Ik heb een **coördinerende en sturende rol**:
 - t.a.v. van de beleidsvelden binnen het beleidsdomein Omgeving (water, lucht, bodem...)
 - sectoren, maatschappelijke actoren en burgers,
 - collega's andere beleidsdomeinen (landbouw, economie...)
 - Binnen mijn eigen bevoegdheden: **transversale en integrerende benadering** een absoluut speerpunt.

Zuhal

Horizontale strategische doelstellingen

- We maken samen het omgevingsbeleid.
- Realisatiegericht vanuit integrale aanpak: geïntegreerde gebiedsontwikkeling met oog op win-wins
- Beleid met kennis van zaken
- We zetten in op eenvoudigere, realisatiegerichte procedures.
- We focussen op onze kerntaken en pakken klantgericht de echte problemen aan, dicht bij de mensen met één stem
- Omgeving als kennis- en expertisecentrum,

Zuhal

Beleidsnota

Omgeving

Een betere leefomgeving voor iedereen staat centraal.

Maximaal de open ruimte vrijwaren.

De bouwshift: slimme groei + kernverdichting

Investeren in alle soorten groen.

Meer biodiversiteit, meer natuurbeleving, nabij en voor iedereen

We verbeteren onze milieukwaliteit.

Stimuleren waar mogelijk, handhaven waar moet

Koploper in circulaire samenleving

Onze grondstoffen zijn te belangrijk om te verspillen

Samen voluit voor realisaties

Iedereen is mede-eigenaar van het omgevingsbeleid

Kortere en realisatiegerichte procedures

De spade effectief in de grond.

Zuhal

**Maximaal de
open ruimte
vrijwaren**

Zuhal

Maximaal de open ruimte vrijwaren Bouwshift

1. BRV-proces met quick wins en acties
 - Open ruimte vrijwaren – slimme groei
 - Antwoord op alle maatschappelijke uitdagingen die ruimte nodig hebben
(demografie, economie, mobiliteit, milieu, natuur, biodiversiteit, klimaat, energie, grondstoffen en voedsel)
 - Met grote betrokkenheid burgers, ondernemers, middenveldorganisaties en lokale besturen
 - BRV goedkeuren in 2021

Zuhal

Maximaal de open ruimte vrijwaren

Bouwshift

2. Realiseren van bouwshift

- Netto bijkomend ruimtebeslag naar 0 ha /dag in 2040
- Hoe?
 - Actief 'ontharden' van blauwgroene netwerk
 - In elke gemeente kansen voor verdichting grijpen
 - Slimme groei in nabijheid van vervoersknooppunten
 - Stimuleren multifunctionele gebouwen (scholen, sporthallen, ...)
- Slim ruimte voorzien voor (grote) ondernemingen
- Realisatie op terrein staat centraal
- Financiële compensatie herbestemming (Instrumentendecreet)

Zuhra

Maximaal de open ruimte vrijwaren Bouwshift

3. Robuuste open ruimte

- Natuur-, bos- en valleigebieden
 - Zijn ruggengraat van groenblauw netwerk
 - Tot in het centrum van dorpen en steden
 - 10.000 ha bosuitbreiding tegen 2030, waarvan 4.000 ha deze legislatuur
 - Samen met verenigingen, burgers, bedrijven, lokale besturen en andere geïnteresseerden.
 - Een faciliterend beleidskader
 - de nodige instrumenten en drempels wegwerken
- Ecosysteemdiensten bepalen mee openruimtefuncties

Zuhal

Maximaal de open ruimte vrijwaren Bouwshift

3. Robuuste open ruimte

- Geïntegreerde gebiedsgerichte projecten realiseren via:
 - AGNAS-proces (Afbakening natuurlijke en agrarische structuur)
 - Programma landinrichting en ruilverkaveling.
 - Grondbeleid in functie van het bewaren van open ruimte.

Zuhal

**Investeren in alle
soorten groen**

Zuhal

Investeren in alle soorten groen

Biodiversiteit

1. Netto toename van natuur en bos met hoge kwaliteit

- Realiseren Europese natuurdoelen (IHD)
- Realiseren klimaatdoelen: extra natuur en bos en ruimte voor water als deel van klimaatoplossing
- Geïntegreerde, realisatiegerichte aanpak

Zuhal

Investeren in alle soorten groen

Biodiversiteit

2. Natuur overal: verweven, verbinden en ontsnipperen

- Principes:
 - Blauwgroene dooradering
 - Ecosysteemdiensten
- Samen met andere actoren en sectoren, o.a.
 - Bebouwde omgeving
 - Landbouw
 - Infrastructuur (weg/water)
 - Onderwijs en zorg

Zuhra

Investeren in alle soorten groen

Biodiversiteit

3. Doeltreffend soortenbeleid

- Realiseren Europese doelen voor soorten
- Aanpak op maat via soortenbeschermingsprogramma
- Verstandig populatiebeheer wildsoorten

4. Natuur als verbindend element in de samenleving

- Natuur voor en door iedereen
- Natuur voor gezondheid en welzijn
- Natuur als toeristische troef

Zuhal

Investeren in alle soorten groen

Biodiversiteit

5. Specifieke aandacht voor

- Oprichten Vlaams parken en landschapsparken
- Versterken natuurlijk karakter van onze kust
- Groen in de Vlaamse rand
- Landschapsbenadering

Zuhal

Investeren in alle soorten groen

Biodiversiteit

Wetenschappelijke onderbouw

- Natuur en biodiversiteit als onderdeel van klimaatadaptatie- en mitigatiebeleid
- Versterken van de kennis voor een doeltreffend beheer van invasieve uitheemse soorten
- Kennis over de natuur in het landbouwgebied verbreden om het beheer van de open ruimte te verbeteren
- Onderzoeken van natuur in de stad om de leefbaarheid te vergroten
- Ontwikkelen van een breed inzetbaar instrument om de waarde van ons natuurlijk kapitaal te kwantificeren

Zuhra

Onze milieukwaliteit verbeteren

Zuhal

Bodem en ondergrond

1. We maken onze bodems veerkrachtiger

- Essentieel voor bodemvruchtbaarheid, biodiversiteit, klimaat en water
- Meer koolstof opslaan in bodems
- Erosie maximaal voorkomen

2. We herstellen bodemdiensten waar nodig

- Bodemsanering helpt brownfields te herontwikkelen
- We pakken nieuwe bodemverontreiniging zo snel mogelijk aan en behouden zo bodemkwaliteit

3. Verstandig benutten van de ondergrond

- We gaan duurzaam om met delfstoffen en bodemmaterialen

Zuhal

Lucht

1. We gaan voor zuivere lucht

- We vlakken de groei van het wegverkeer af
- We vergroenen het voertuigenpark
- Emissiefraude bij voertuigen wordt aangepakt
- Ik versterk de uitrol van lage emissiezones
- Verminderen emissies in industrie en landbouw
- Via de Green Deal Houtverbranding verminderen we luchtverontreiniging

2. We onderbouwen het luchtbeleid beter

- Via innovatieve, goedkope sensoren geven we mensen beter inzicht in de luchtkwaliteit
- En nemen we beter gerichte maatregelen

Zuhal

Water

1. We voorkomen **schaarste én overstromingen**

- Valleien inrichten en benutten vanuit integrale aanpak: water, natuur, landschap
- We werken een strategisch plan waterbevoorrading uit
- We zetten in op bufferen, gebruik en infiltratie van hemelwater
- We focussen op waterbesparing en hergebruik

2. We verbeteren de **waterkwaliteit**

- Europese doelen realiseren
- Afstemmen mestbeleid, erosiebeleid, landbouwbeleid

3. We zetten de middelen **resultaatgericht én efficiënt** in

4. We houden de **betaalbaarheid** onder controle

5. We beperken **afsluitingen** tot het absolute minimum

Zuhal

We verbeteren onze milieukwaliteit

Beperken hinder (lucht, licht, lawaai)

- Verder inzetten op technologische innovatie
- Evenwichtig luchthavenakkoord is belangrijk
- Lichthinder beperken voor mens en dier

Duurzaamheidstransities

- Vergroening van de economie (**Green Deals**) en circulair voedselbeleid

Zuhal

Omgevingskwaliteit

Handhaving als sluitstuk van een slagkrachtig omgevingsbeleid

- Doeltreffende omgevingshandhaving
- Innovatieve middelen gebruiken
- Proactief en risico-gebaseerd
- Transparant en oplossingsgericht
- Kwalitatieve rapportering en evaluatie

Zuhal

**Vlaanderen
wordt circulair**

Zuhal

Vlaanderen wordt circulair

- We streven naar een maximale circulaire economie
- We maximaliseren ons welzijn met **kleinere ecologische voetafdruk**
- Circulaire economie biedt bedrijven kansen voor innovatie
- We zetten in op **materiaalbewust** bouwen en verbouwen
- We zetten bijkomend in op inzameling en recyclage van prioritaire afvalstromen
- We voeren **de strijd tegen zwerfvuil** op.
- Asbestafbouw

Zuhal

**Samen naar
realisaties**

Zuhal

We werken samen naar realisaties

Omgevingsbeleid verbonden met de samenleving

- Geïntegreerde gebiedsontwikkeling met gebiedscoalities
- **afstemmen** van mobiliteit en omgeving/ruimte in vervoersregio's
- T.OP - integrale aanpak van complexe gebieden
- Een **kwaliteitsvol beheer** van de leefomgeving
- Iedereen is VIP: proactieve en oplossingsgerichte administratie

Zuhal

Kortere en realisatiegerichte procedures

Zuhal

Kortere en realisatiegerichte procedures

Samenhangend omgevingsinstrumentarium en innovatie aanpak:

- **Doelgerichte deelname** aan het Internationaal en Europees beleid
- Een **coherent instrumentenpakket** dat geïntegreerd wordt ingezet
- Bundeling van versnipperde middelen die realisatie op terrein verzekeren via het BRV-fonds -
- Verder vereenvoudigde, geïntegreerde en maatgerichte **omgevingsbesluitvorming en -reglementering**
- Inzetten op een vereenvoudigde en kwalitatieve milieueffectrapportage

Zuhal

Begroting 2020

Zuhra

Begroting 2020

- Opgesplitst per Inhoudelijk Structuur Element (ISE)
- Vergelijkingsbasis Begrotingsopmaak 2019 (BO2019)
- Gedetailleerde toelichting per begrotingsartikel
 - Beleids- en Begrotingstoelichting (BBT)

Zuhal

Begroting 2020

ISE	in keuro	Ontvangsten		
		Ref BO2019	+/-	BO2020
1. Water (D)		70.015	-4.906	65.109
-> DAB's MINA/Grondfonds		70.015	-4.906	65.109
2. Bodem en ondergrond (E)		0	0	0
-> DAB's MINA/Grondfonds		0	0	0
3. Natuur en biodiversiteit (F)		8.182	4.520	12.702
-> DAB's MINA/Grondfonds		50	715	765
4. Plattelandsbeleid (G)		0	0	0
-> DAB's MINA/Grondfonds		0	0	0
5. Lucht (H)		0	0	0
-> DAB's MINA/Grondfonds		0	0	0
6. Afval en materialen (J)		51.779	87	51.866
-> DAB's MINA/Grondfonds		51.779	87	51.866
7. Omgevingsbeleid Ruimte en milieu (N)		9.325	3.146	12.471
-> DAB's MINA/Grondfonds		2.161	-120	2.041
8. Thema-overschrijdend instrumentarium (O)		11.361	98	11.459
-> DAB's MINA/Grondfonds		10.605	0	10.605
QA Apparaatskredieten		1.785	424	2.209
TOTAAL Omgeving en natuur		152.447	3.369	155.816
-> DAB's MINA/Grondfonds		134.610	-855	130.386

Zuhal

Begroting 2020

	in keuro		
	Beleidsuitgaven (VAK)		
ISE	Ref BO2019	+/-	BO2020
1. Water (D)	383.196	-14.055	369.141
2. Bodem en ondergrond (E)	42.055	-2.000	40.055
3. Natuur en biodiversiteit (F)	116.890	10.862	127.752
4. Plattelandsbeleid (G)	4.149	-207	3.942
5. Lucht (H)	548	0	548
6. Afval en materialen (J)	51.680	-9.628	42.052
7. Omgevingsbeleid Ruimte en milieu (N)	102.259	14.912	117.171
8. Thema-overschrijdend instrumentarium (O)	37.795	-1.691	36.104
QA Apparaatskredieten	120.366	2.145	122.511
TOTAAL Omgeving en natuur	858.938	338	859.276
-> DAB's MINA/Grondfonds	476.898	-18.359	458.201

Zuhal

Begroting 2020

- **Generieke besparing op subsidies: -6%**
 - Berekeningsbasis 74,4 miljoen euro
 - Te realiseren inspanning: 4,46 miljoen euro
- **Besparing op apparaat: 247.000 euro (-1%)**
- **Besparing personeelsaantal:**
 - 33 personeelsleden op een totaal van 3.226
- **Punctuele besparing:**
 - Zero Emissie-bonus

Zuhal

Begroting 2020

- Signaalgebieden/Watergevoelige openruimtegebieden:
 - + 15 mio euro
- Natuur, Bos en Parken:
 - +9,35 mio euro
- Asbest:
 - +1,5 mio euro

Zuhal

**Bedankt voor uw
aandacht.**

Zuhal